

A HTMT HÍREI**Novák Ildikó új kötetének bemutatója**

2026. február 25-én emlékezetes könyvbemutatót vett részt az érdeklődő közönség az EME Bölcsész- és Nyelv- és Történettudományi Szakosztálya, az MTA KAB Színháztudományi Szakbizottsága és a BBTE Magyar Színházi Intézete társszervezésében sorra kerülő eseményen. [...] Novák Ildikót a Bábszínházi és színházi láttelepek című, 2025-ben Kolozsvárt megjelent kötetéről munkatársa, a színházi szakíró Ungvári-Zrínyi Ildikó kérdezte... Forrás EME.ro: [teljes cikk >](#)

Előadás: A romantika mint szellemi-kulturális mozgalom

„A romantika mint szellemi-kulturális mozgalom” címmel tartott előadást Dunaszerdahelyen az NFG-klubban 2026. február 25-én Mészáros András, az MTA külső tagja. Az előadás a SZMAT 2026-os programjának és az MTA-200 rendezvénysorozatának a részeként valósult meg. [...] A két órás programot követően sokan még a klub bejárata előtt is folytatták az eszmecsere... Forrás SZMAT.sk: [teljes cikk >](#)

Márton László kutatómérnököt, az EME tiszteleti tagját Debreczeni Márton-emlékéremmel tüntették ki

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Műszaki Tudományok Szakosztálya Márton László részére Debreczeni Márton-emlékéremet adományozott a több évtizedes, meghatározó jelentőségű mérnöki, tudományos, technikatörténeti és közösségépítő munkássága elismeréséül. [...] A díjat 2026. február 24-én nyújtotta át Gobesz F. Zsongor, a Műszaki Tudományok Szakosztály elnöke a Kiállítás és emlékezés Debreczeni Márton tiszteletére című rendezvény keretében. A díjazottat Bitay Enikő, az Erdélyi Múzeum-Egyesület elnöke laudálta... Forrás EME.ro: [teljes cikk >](#)

Kastori Rudolf, az MTA külső tagjának kitüntetése

2026. február 19-én az Újvidéki Egyetem Mezőgazdasági Kara Mezőgazdasági és Növénytermesztési Tanszakának alumni klubja tiszteletbeli elnöki oklevelet adományozott Kastori Rudolf akadémikusnak, az újvidéki Mezőgazdasági Kar első nemzedéke tagjának a tudományban való sokévtizedes kitartásáért, a mély hála jeléül, annak bizonyítékeként, hogy „Amit egyszer a könyvből megtanulsz, a mezőn elvetsz”, az örökké nő... Forrás VMAT.rs: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK**Felmérés: 16 év alatt stop a közösségi médiának? A többség Szlovákiában támogatja a korlátozást**

A lakosság több mint 80 százaléka támogatja, hogy 16 éves kor alatt ne lehessen hozzáférni a közösségi oldalakhoz Szlovákiában – derül ki az NMS ügynökség 2026 januárjában végzett reprezentatív felméréséből. [...] A leggyakoribb aggály az, hogy a fiatalok illegális módszerekkel megkerülik a tiltást – ezt a válaszadók 47 százaléka jelölte meg. A második leggyakoribb kifogás a gyerekek átterelődése kevésbé ellenőrzött online terekbe. [...] Nem vezet közvetlenül jobb tanulmányi eredményekhez az iskolai mobiltelefon-tilalom – erre jutott a brnói Masaryk Egyetem Szociális Tanulmányok Karának IRTIS kutatócsoportja 21 ország, köztük Csehország adatai alapján... Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Milyen a földrengések „anatómiája”? – Csicsay Krisztián szeizmológust kérdeztük

Csicsay Krisztián, a Szlovák Tudományos Akadémia Szeizmológiai Intézetének vezetője szerint a vízerőmű építésekor a szeizmicitást is figyelembe vették. [...] A 4,3-as erősségű szombati földrengés szlovákiai mértékben már erősnek számít. Japánban, Olaszországban vagy éppen Görögországban viszont gyöngének minősül. Területünkön az 5-ös feletti földrengés már okozhatja akár házak összedőlését is. Ami Kelet-Szlovákiában volt nem is olyan rég, azt 4,9-es erősségűnek mértük. [...] Az eset kapcsán utánajártunk, milyen módon tervezték és építették a bőszi vízerőművet a szeizmikus ellenállóság szempontjából, és milyen erősségű földrengést képes problémamentesen elviselni?... Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Hevesi Krisztina szexuálpszichológus előadása a Selyén

Erős felütéssel indult Hevesi Krisztina Ahogy szeretnéd, hogy szeressenek című előadása a Selye János Egyetemen. Arra kérte a hallgatóságot, fogalmazzák meg magukban, mit jelent számukra a boldog párkapcsolat. [...] Hevesi idézte Popper Pétert is, aki szerint a házasságok sokkal boldogabbak lennének, ha öt évre köttetnének, és évente meg kellene újítani őket. „Milyen jó kis kampányéveink lennének... Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk >](#)

Előadás: Autista a gyerekem? Egyre nő az esetek száma

Szanyó Gabriella klinikai logopédus Nagykaposon tartott előadása főleg azokon a szülőkön és pedagógusokon kívánt segíteni, akik a problémával már találkoztak ugyan, de még mindig nem igazán tudják, mit is kezdjenek vele. [...] Amennyire lehetséges, a fejlesztés során ki kell zárni a zavaró tényezőket. A helységben csak kevés játék lehet. A megnyugtató környezet egyebek mellett azt is jelenti, hogy ugyanaz a szék, ugyanaz az asztal található ugyanott. Ha túl nehéz a feladat, egyszerűsítsünk, ha túl gyors a tempó, lassítani kell. Ha ijesztő a fehér ruha, öltözzünk színesbe, ilyenekből, és még nagyon sok ilyesből áll egy autista számára a „megnyugtató környezet” [...] Szerencsére már van magyarul beszélő pszichológus szakember Kassán is, hogy a szükséges vizsgálatokat elvégezzék... Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#)

Szlovákiában bírósági ügy, Magyarországon állami program

Miközben a szlovák ügyészség szélsőséges jelképnek tartja az országzászlót, Magyarországon a legmagasabb politikai képviselő támogatja ezeknek az emlékműveknek az emelését. [...] Az országzászló mozgalmat Urmánczy Nándor erdélyi politikus hirdette meg, aki a Nagy-Magyarország visszaállításáért harcoló irredenta mozgalom egyik vezető alakja volt. A legutolsó országzászló-emlékművet 1944-ben Erdélyben állították. Ekkor már több száz ilyen emlékmű állt az akkori Magyarország területén – így a visszacsatolt szlovákiai területeken is. [...] Nem kell hogy egyetértsek egy ilyen emlékmű felállításával és nem kell hogy tetszen, de a szélsőséges fogalmán teljesen más megnyilvánulásokat értek – mondta a Napunknak Roman Holec szlovák történész, a szlovák–magyar kapcsolatok elismert szakértője... Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Hiányoznak közösségünkben a lakosságcsere keretében távozottak

Fekete szalag kitűzésére biztat a Szövetség a Közös Célokért február 27-én, a csehszlovák-magyar lakosságcsere-egyezmény aláírásának 80. évfordulóján. [...] Somogyi Alfréd, a Szövetség a Közös Célokért elnöke, az MTA külső köztestületének tagja portálunknak elmondta, az alapító szervezetekkel eszmecserét folytattak arról, „hogyan lehetne kimozdítani közösségeinket abból a viszonylagos apátiából, amiben vannak, és hogy fontos, közös ügyekben megszólítsuk azokat az embereket, akik hajlandók a közösségért ezt felvállalni.” [...] A Csemadok Rozsnyói Alapszervezete székházában február 24-én megrendítő hangulatú megemlékezést tartottak a „málenkij robot” 80. évfordulója alkalmából. [...] Nyolcvan éve írták alá a Csehszlovákia és Magyarország közötti lakosságcsere-egyezményt, a megálmodott egységes szláv nemzetállam felé vezető út egyik újabb lépéseként. [...] A Ma7 Adásidő című műsorában Szarka Lászlóval, a komáromi Selye János Egyetem emeritus professzorával beszélgettünk... Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Fényjelzések a lévai várból – a Mohácsi csata 500. évfordulóján

Különös módon emlékeznek meg a Mohácsi csata 500. évfordulójáról a lévai várba látogatók. Selmecebánya térségének védelmi rendszerét 1564-ben építették ki. Összesen nyolc védelmi ponton alakították ki az őrtoronyhálózatot, ahonnan tűzjelekkel vagy robbantással jelezték a támadás veszélyét. [...] A fényjelzéseket március 13-án 17.45 és 18 óra között kapcsolják be. A nyilvánosság is részt vehet az eseményen a kijelölt pontokon. A szervező a Barsi Múzeum és az állami levéltár lévai kirendeltsége... Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Új kiállítások és nemzetközi együttműködések várják a látogatókat a Limes Galériában 2026-ban

A révkomáromi Limes Galéria 2026-ra több új hazai és nemzetközi kiállítást készít elő. Az idei programok célja, hogy erősítsék a kortárs képzőművészeti párbeszédet, valamint hidat teremtsenek a régió alkotói és a nemzetközi művészeti szcéna között. A tervezett tárlatok között szerepelnek tematikus projektek, valamint olyan együttműködések, amelyek közép-európai és hazai szakmai művészekkel, partnerekkel valósulnak meg. A révkomáromi Limes Galéria művészeti menedzsere, Balla Rita, design- és művészetmenedzser, aki szakmai gyakorlatában a kortárs vizuális kultúra, a kreatív iparágak és a stratégiai tervezés metszéspontjaira fókuszál. [...] Balla Ritával Récsi Noémi a Pátria Rádió Nappali című műsorában beszélgetett... Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Megjelent a 2026/2027-es katalógus a magyar tankönyvekkel

Az Oktatási Minisztérium közzétette a 2026/2027-es tanévre szóló, a nemzeti kisebbségek számára összeállított tankönyvkatalógust, amely összesen 1276 tankönyvet tartalmaz – közölte Facebook-bejegyzésében Jerasz Anikó oktatási államtitkár. A magyar közösség számára a 2026/2027-es tanévben 256 tankönyv áll rendelkezésre, ami továbbra is a legszélesebb kínálat a nemzeti kisebbségek esetében... Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Előadás: Morel András élete

A Gion Nándor Napok rendezvénysorozat egyik jeles eseménye volt az az előadás, amelyet Horváth Futó Hargita, az MTA külső köztestületének tagja tartott Önéletrajzi és regényszöveggé formálódott élettörténet – Morel András (1902–1976) önéletrajza címmel a Szenttamási Népkönyvtárban. Ezen Morel Andrásnak, az 1936-os vajdasági földmunkássztrájk egyik vezetőjének Élet Rajz című önéletrajza került elemzésre. [...] Az átírt kéziratról szólva elmondta, a 35 oldalas füzet 1902-től, Morel születésétől az 1945-ös eseményekig beszéli el a Kishegyesen született „lázado szegényember” életét, kiemelve a munkásmozgalomban kifejtett tevékenységét. Írása munkásmozgalom- és sajtótörténeti forrás is, hiszen évtizedeken át aktív tudósítója és terjesztője volt a Vajdaságban megjelenő magyar nyelvű sajtóorgánumoknak... Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Bagdi Bella pszichológus, mindfulness tanár tartott előadást Szabadkán

Az Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesülete szervezésében a szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karon megtartott 18. közoktatási konferencián Bagdi Bella pszichológus, mindfulness tanár A boldogság tanításainak lehetőségei tudományos megközelítésben címmel tartott előadást. [...] A mindfulness kifejezést magyarul leggyakrabban tudatos jelenlétként fordítjuk. Sokszor automata üzemmódban éljük az életünket és rutinszerűen végezzük tevékenységeinket, anélkül hogy tudatosan jelen lennénk bennük. Ez a „robotpilóta” üzemmód evolúciós szempontból egyfelől hasznos, de sokszor hátráltat is minket... Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Videó: 30 éves a MATE Zentai Konzultációs Központja

Jubileumi ünnepséggel emlékeztek meg a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Zentai Konzultációs Központjának három évtizedes fennállásáról a Pro Scientia Naturae Alapítvány Oktatási Központjában. Az eseményen az intézmény múltját és jövőbeli terveit is bemutatták. [...] A rendezvényre vajdasági és anyaországi szakemberek mellett, a Kárpát-medence több régiójából – Felvidékről, Erdélyből és Kárpátaljáról – is érkeztek vendégek, erősítve a határon átvélő szakmai kapcsolatokat... Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Mintegy 2800 éves tömegsírt vizsgáltak újra Herkóca környékén

Új elemzések szerint nem járvány, hanem szervezett, regionális léptékű tömeggyilkosság áldozatai lehettek azok a nők és gyermekek, akiknek a földi maradványait a Herkóca közeli Gomolava-halmon, a Száva folyó kanyarulata közelében, Újvidéktől délre találták meg még a múlt század hetvenes éveinek elején. [...] Az új vizsgálatok azonban arra utalnak, hogy a halálesetek erőszakos körülmények között történtek. [...] A Gomolava-halom titkát Nagy Sándor és Szekeres László is kutatta a múlt század második felében... Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Gyászír: Lengyel Iván, rendező

Tel Avivban 97 éves korában elhunyt a szabadkai születésű Lengyel Iván színházi-és filmrendező. Életének első színházi tapasztalatait nagyapja Lloyd nevű kávéházának kék függönyei mögött szerezte. Később deportálták, és 13 évesen koncentrációs-, és munkatáborokban szervezett irodalmi és műsoros esteket. A háború után visszatért Szabadkára, ahol a Népszínház Nagytermében megrendezte Csehov Lánykérését. [...] 1948-ban Izraelt választotta hazájának, s 2001-ig nem is tért vissza szülővárosába. Ő rendezte 2003-ban a Szabadkai Népszínház nagysikerű Nem fáj című darabját... Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Konferencia Raffai Judit emlékére

Raffai Judit folklorista, mesekutató, a Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar egykori dékánhelyettese emlékére szervez konferenciát az MTTK és a Kiss Lajos Néprajzi Társaság. [...] A tanácskozás célja, hogy emlékezzünk a Tanárnő szakmai és emberi örökségére, valamint teret adjunk a néprajz, a folklór és a pedagógia közötti termékeny szakmai párbeszédnek. A konferencia március 26-án lesz Szabadkán, a Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar épületében. A szervezők arra kéri az érdeklődőket, részvételi szándékukat március 9-ig jelezzék... Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Nincs elég pedagógus Ukrajnában

Nagyija Kuzmicszova, az oktatási és tudományos minisztérium helyettes vezetője elmondta: miközben összességében több betöltetlen álláshely van, mint amennyire a rendszernek szüksége lenne, bizonyos területeken akut szakemberhiány tapasztalható. A legnagyobb gond a fizika-, biológia-, kémia- és matematikatanárok hiánya. [...] A minisztérium szerint a háború jelentősen befolyásolta a pedagógushiány alakulását. Az Oszvitoria kutatása alapján a 2024–2025-ös tanévben mintegy 40 ezer tanár – ami a teljes állomány körülbelül 12 százaléka – hagyta el az oktatási rendszert... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Videó: 15 éves a Momentum Doctorandus

Fennállásának 15. évfordulóját ünnepli a Momentum Doctorandus, a kárpátaljai magyar doktorandusz szervezet. Ennek apropóján „Doctorandus-estet” tartottak a Kárpátaljai Szövetség székházában. Az est folyamán a szervezet korábbi vezetői meséltek a Momentum Doctorandus megalakulásáról, fejlődéséről és megerősödéséről. Az elmúlt időszakban a szervezet a nagy projektjeire helyezte a hangsúlyt: a több mint 10 éve működő Felvételi tájékoztatóra és a tavaly megújult Kárpátaljai Tudományos Adatbankra. A Momentum Doctorandus célja elsősorban az, hogy számon tartsa, összefogja a doktoranduszokat, segítse őket a tudományos életbe való integrációjukban, de fontosnak tartják a tehetséges kárpátaljai magyar fiatalok segítését is... Forrás: Youtube/TV21Ungvár: [teljes cikk >](#)

A kárpátaljai reformátusoknál járt a Zsinati Hivatal küldöttsége

Beregszászra, a Kárpátaljai Református Egyházhoz látogatott február 17-én a Magyarországi Református Egyház Zsinati Hivatalának delegációja. A találkozás a Zán Fábián Sándor püspök által tartott áhítattal kezdődött, majd a résztvevők áttekintették az együttműködés aktuális kérdéseit és a kárpátaljai gyülekezetek helyzetét. [...] Számos olyan terület van, amelyen az együttműködés az anyaországi reformátusokkal a megmaradásunk feltétele – hívta fel a figyelmet Zán Fábián Sándor. Szóba került például, hogy az oktatási intézmények fenntartása egyre nehezebb a kárpátaljai reformátusoknak... Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Elfogadta a kormány a sokat kritizált közigazgatási reformot

Keddi ülésén a kormány elfogadta a közigazgatási reformról és a gazdaságélénkítésről szóló sürgősségi rendeleteket. [...] Cseke Attila fejlesztési miniszter tájékoztatása részletezi, hogy milyen intézkedéseket tartalmaz a tárca által összeállított és kedden elfogadott tervezet. A miniszter kiemelte, a helyi közösségek saját hatáskörben dönthetnek a számukra lényeges kérdésekről. [...] Tíz százalékkal csökken a központi közigazgatásban dolgozók száma, kivételt képez a tanügy, a kultúra, a védelem, a rendőrség, a mentőszolgálat és a kórházak személyzete... Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Román nyelvű tesztgyűjteménnyel segítik majdnem kilencezer magyar nyolcadikos vizsgára való felkészülését

Az RMDSZ kezdeményezésére a Communitas Alapítvány adott ki, és amely az általános iskolát befejezők számára a tanév végi románvizsgára való felkészülést segíti. A képességfelmérőn elért jegyátlag fontos az iskolaválasztás, a továbbtanulás szempontjából, az egyik kritikus tantárgy pedig a magyar diákok számára a román nyelv és irodalom. [...] A könyvet általános és középiskolai romántanárok szerkesztették, jellemzően Kolozs és Szilágy megyei pedagógusok vettek részt a munkában... Forrás: Kronika.ro: [teljes cikk >](#)

Római kori padlófűtés az észak-erdélyi sztráda nyomvonalán

Jelentős régészeti emlékeket fedeztek fel az észak-erdélyi autópálya építése során az elmúlt években Szilágy megyében. Zutor település környékén többek között egy fontos civil közfürdőkomplexumot, padlófűtéses rendszerrel ellátott thermát, valamint egy császárkori úthálózati csomópontot tártak fel. [...] Az autópálya nyomvonalán tett felfedezéseket a héten ismertette Daniel Culic régész, a Szilágy Megyei Kulturális Igazgatóság munkatársa a prefektusi hivatal tanácskozó kollégiumának ülésén... Forrás: Kronika.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: Az I. Erdélyi Magyar Pszichológus és Gyógypedagógus Napok

Február 20-a és 22-e között zajlott Kolozsváron az I. Erdélyi Magyar Pszichológus és Gyógypedagógus Napok rendezvénysorozata, a 20 éve megalakult Alkalmazott Pszichológia Intézet és a Romániai Magyar Gyógypedagógusok Egyesülete közös szervezésében. A találkozó teret biztosított a 4. API konferenciának – Felgyorsult jelen: válaszok a bizonytalanság korában címmel –, és ekkor zajlottak le a 8. Erdélyi Magyar Gyógypedagógus Konferencia munkálatai is. [...] A rendezvényen Hoffmann Katával, Kapronyi Ágnessel és Orbán Rékával beszélgettünk a Kolozsvári Rádióban... Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

Helyzetkép: Segesvár

Egymandátumnyi szünet után, 2024-ben újra magyar alpolgármestere lett a szászok egykori városának. Kreuzer Erzsébet tíz évvel ezelőtt lett RMDSZ-es helyi tanácsos, a legutóbbi önkormányzati választások óta pedig alpolgármesterként képviseli a segesvári szórványmagyarság érdekeit. Az eljáróval az induláskor megfogalmazott célkitűzésekről és az azóta bejárt, illetve az előtte álló útról beszélgettünk. [...] Folyamatban van a segesvári várfal 12., 16. és 22. szakaszának megerősítése és restaurálása az országos helyreállítási terv keretében. [...] Ugyanazokkal a demográfiai kihívásokkal szembesülünk, mint sok más erdélyi település: kevesen

vagyunk, fogyunk. Míg 1992-ben 7100 magyar élt a városban, mára ez a szám 3000-re csökkent... Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés Kiss Székely Zoltán biológus-íróval, a természet kalendáriuma ötletgazdájával

Magyarországon 1994–2009 között Természet kalendáriuma cím alatt 8 helyen közel 100 levelem jelent meg, emellett hasonló témakörben 4 újságban több mint 50 cikket közöltem. De a politika rendre elbitorolta a tudomány-népszerűsítés helyét. [...] 1974-ben kezdődött az együttműködés. Sárkány Kiss Endre vett be a Faragói-tó kutatásába. Ott találtam rá a világ legkisebb orchideafajára, a Kárpát-medencéből eltűntnek vélt puhafűre. [...] Milyen emlékeid vannak a fekete márciusról? Március 15-én a Bolyai magyar osztályai kivonultak a Székely vértanúk obeliszkjéhez. Fiamat kézen fogva osztályom előtt mentem... Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Kettős könyvbemutató Marosszentgyörgyön

Újra kettős könyvbemutató volt a marosszentgyörgyi plébánia tanácstermében február 13-án, hétfőn este 6 órakor, ahol Nagy Miklós Kund bemutatta Baricz Lajos Térjetei hozzám – 128 szonett és Légy résen – 129 szonett című köteteit. A kötet borítóján Czirjék Lajos, illetve Csorba Péter festménye látható... Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

A romániai német, zsidó és roma közösségek története a diktatúra alatt

A kommunista Románia hivatalosan a jogegyenlőséget hirdette, a gyakorlatban azonban a nemzeti kisebbségek helyzete ellentmondásos volt. A törvények nyelvi és kulturális jogokat biztosítottak, miközben deportálások, politikai perek, asszimilációs nyomás és tömeges kivándorlás formálta a német, zsidó és roma közösségek sorsát. A korszak története egyszerre szól propagandaígéretekről és mindennapi tapasztalatokról... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Az utolsó pillanatban elhalasztották a nagyváradai premontrei apát kilakoltatását

Nem került sor hétfőn délelőtt Fejes Rudolf Anzelm apát kilakoltatására Nagyváradon, noha a bírósági végrehajtó által megjelölt határidő ekkor járt le. A helyszínen összegyűlt hívek és támogatók végül hiába várták az intézkedést: a Nagyváradai Polgármesteri Hivatal halasztást kért... Forrás: Kronika.ro: [teljes cikk >](#)